

Samenvatting jaarverslagen ledenadministratie en werkgroepen

Ledenadministratie

Peter Blomsma en Linda Smit

Overzicht van het ledenbestand:

December 2021: 328 leden.

Er zijn dit jaar 29 nieuwe leden bijgekomen. Daarnaast zijn er 21 leden die om diversen redenen van de lijst zijn afgevoerd of er nog vanaf gaan omdat het lidmaatschap nog doorloopt tot in 2022.

Er waren diverse redenen voor leden om op te zeggen, van "geen interesse meer" tot "het lidmaatschap voldoet niet meer aan mijn verwachtingen".

Er zijn helaas 4 leden overleden en daarom van de lijst afgehaald. Verder zijn er nog 2 leden geroyeerd als gevolg van betalingsachterstanden.

Al met al, ondanks een coronajaar met weinig activiteiten, een positieve ontwikkeling in het ledenaantal.

Werkgroepen

Alchemilla: Hans Verhoeven

Doelstelling: verenigingsblad om leden en sponsors te informeren over de vereniging met een aantal vaste rubrieken en artikelen die betrekking hebben op het werkgebied.

De Alchemilla is in 2021 3 keer verschenen in een oplage van 330 exemplaren. De eerste 2 nummers bestonden uit 16 pagina's waarvan er 8 in kleur waren. Vanwege het 25-jarig jubileum van het Ecoproject is het 3^e nummer een special geworden van 20 pagina's, geheel in kleur. Dit kwam tot stand in samenwerking van de inventarisatiegroep met de werkgroep Ecoproject.

De opdracht om dit jaar maar 3 keer te verschijnen kwam van het bestuur omdat, vanwege de Corona-epidemie, er weinig inkomsten bij het IVN binnen kwamen. Ook voor 2022 is die beslissing genomen.

De 3 redactieleden hebben weer een mooi product gepresenteerd waarop vaak zeer positief wordt gereageerd. Helaas gaat Karin Weijers ons verlaten en moeten we voor 2022 op zoek naar een nieuw redactielid om de Alchemilla op te maken.

Cursussen: Astrid Bijster, Ria de Graaf, Theun de Jong, Henry Bruggink, Jolanda Schut, Til Blijendaal

Doelstelling: Kennisoverdracht en natuurbeleving

Eigenlijk had in januari 2021 de natuurgidsenopleiding moeten beginnen. Vanwege Corona hebben we de start eerst uitgesteld tot april 2021 en daarna tot januari 2022. In februari 2021 hielden we een online informatieavond en in november 2021 twee informatieavonden. In juni hebben we samen met Geert Veldhuis en Riekele Zwagerman een activiteit georganiseerd in het Zanddepot.

Andere cursussen konden ook niet georganiseerd worden.

Inmiddels hebben we voldoende cursisten om in januari 2022 te starten met de natuurgidsenopleiding.

Ecoproject: Louis van Wegen

Doelstelling: Meer kennis over de natuur door meer mensen te betrekken bij ons streven naar toename van biodiversiteit.

Dit jaar werkten we weer maandelijks elke tweede zaterdagmorgen, dezelfde data als de Werkgroep Inventarisaties. We pauzeerden meestal met koffie die we zelf meebrachten. Dit deden we meestal bij de picknickbank net buiten 't Ecoproject. Het beheerwerk door de vrijwilligers ging door met in achtneming van alle veiligheidsvoorschriften om besmetting van corona te voorkomen. De landelijke Natuurwerkdag stond dit jaar in het teken van ons 25-jarig jubileum. Anders dan vorig jaar organiseerden we de jaarlijkse hooidag niet alleen voor vrijwilligers van het IVN maar weer zoals gebruikelijk als publieksactiviteit.

Vermoedelijk hebben we weer meer bekendheid gekregen ook al is dit niet te meten of in getallen uit te drukken. De verklaring is dat we vorig jaar een bloemenakker aanlegden en die zorgde voor een ware kleurenexplosie.

Beheerplattegrond met legenda

Op verzoek van het RSW en ons afdelingsbestuur hebben we een plattegrond met legenda gemaakt waarin het beheer is vastgelegd. Hierin is duidelijk te zien en te lezen wat de vrijwilligers jaarlijks doen. Hiernaast is ook aandacht voor andere werkzaamheden die niet jaarlijks uitgevoerd moeten worden, al of niet door vrijwilligers of professionals.

Een vegetatieplattegrond met legenda en actueel houden in samenwerking met de Werkgroep Inventariseren.

De plattegrond met legenda kan aangeboden worden op de website van het IVN WF om te downloaden of op verzoek toegezonden worden. Als de plattegrond met legenda actueel gehouden wordt en er worden meerdere versies van gemaakt die toegesneden zijn op de tijd van het jaar dan kan bijvoorbeeld een lid van de Werkgroep Inventarisaties, scholier of natuurgids zelf zijn weg vinden. Deze service kunnen we gepaard laten gaan met uitleg over onze doelstelling. De verwachting is dat de soortenkennis en het aantal vrienden van het Ecoproject zal toenemen.

Broeihopen verwerken

Sinds 2008 wordt het riet en gras dat we afvoeren na het maaien op dezelfde broeihopen verzameld. Afgelopen jaar is de broeihop verplaatst naar een plek in de schaduw van de bosrand. Naast deze broeihop is tijdens een cursusdag van LNH en IVN een dierenverblijf gebouwd. Hiermee is een nieuw element toegevoegd aan het Ecoproject. Hiermee zullen we de komende jaren ervaring opdoen en het verblijf onderhouden.

Evaluatie 25 jaar Ecoproject

In het afgelopen jaar is veel tijd en energie gestoken in het evalueren van het ecologische beheer. Dit kwam tot uiting in de uitgave van een extra dikke Alchemilla volledig gewijd aan het Ecoproject. Daarnaast is een fotoboek samengesteld waarin de geschiedenis van deze plek en de vrijwilligers centraal staan. In de voorjaarsuitgave 2022 van de Alchemilla is uitgebreid aandacht besteed aan dit jubileum.

Inventarisaties in het Ecoproject: Hans Verhoeven

Zoals elk jaar, lopen we op de 2^e zaterdag van de maand, weer ons rondje over het Ecoproject om te kijken wat er groeit en bloeit. Er zijn een aantal mensen die bijna elke keer aanwezig zijn en door hun opgebouwde kennis een mooie bijdrage leveren aan deze inventarisaties. Het aantal mensen die komen inventariseren varieert van 1 tot 13.

Dat het nuttig is hebben we laten zien in het herfstnummer 2021 van de Alchemilla. Een special over het 25-jarig bestaan van het Ecoproject. De goede samenwerking met de werkgroep Ecoproject laat ons zien dat het resultaat van beide werkgroepen uitstekende resultaten oplevert. Mooie landschappen maken en onderhouden en het ontdekken van steeds weer nieuwe planten en dieren.

In de zomer lopen vaak medewerkers van de werkgroep Ecoproject mee die 's winters op dezelfde inventarisatiedag onderhoud plegen. We hebben een paar goede paddenstoelenkenners en ook komt langzamerhand boven water welke insecten er allemaal vliegen. De bedoeling is om daar in de Alchemilla van 2022 aandacht aan te besteden.

Egboetje: Ria de Graaf

Doelstelling: Meer kennis over de natuur door meer mensen te betrekken bij ons streven naar toename van biodiversiteit.

Wat een jaar, de scholen en gezinsactiviteiten lagen grotendeels stil.

En toen werd het juni en mochten we weer van start gaan.

Het eerste wat weer plaats kon vinden was de familieactiviteit "waterdierjes vangen".

De slootkant was gereed gemaakt door Wim, een vrijwilliger van onze werkgroep.

Deze werkgroep is het hele jaar actief geweest want onderhoud moet gebeuren, óók als er geen activiteiten plaats vinden.

Zo hebben we zelf de wilgen geknot en van de takken is een prachtige hut gebouwd bij de vijver.

Bij de vijver staat ook een insectenhotel, dat is aangeboden door Peter en 3 hotelletjes voor de dwergmuis, gemaakt door Huub.

Er is onderzoek gedaan door Manon (van de zoogdierenvereniging) of er marterachtige in het Egboetje aanwezig zijn. En ja hoor, de wezel heeft zich laten zien in een van de onderzoekkasten.

We hebben wel een aantal excursies mogen geven met een wisselend aantal belangstellenden. De "kriebelbeestje excursie" (een kinderactiviteit) heeft bijvoorbeeld heeft weinig bezoekers getrokken maar de andere zijn wel goed bezocht.

De "nacht van de nacht" is goed bezocht (maximale aantal deelnemers) en de volwassen én de kinderen waren erg enthousiast.

Jammer genoeg hebben we te maken hebben gehad met inbrekers die tot onze grote spijt de bosmaaier hebben meegenomen en in het gebouw heel veel troep hebben gemaakt.

In samenwerking met het recreatieschap houden we snoei en groei goed in de gaten.

Op 20 december wordt een herdenkingsboom, een Elsbes, ter nagedachtenis van Bavo Beijk geplant. (De heer Beijk is jarenlang lid geweest van het IVN en was docent Stinzenplanten op de eerste gidsopleidingen)

We staan in contact met de werkgroep biodiversiteit in Medemblik, bestaande uit leden van de KNNV, IVN en GroenLinks. Hiermee blijven we in beeld en kunnen we ons steentje bijdragen voor meer kleur in de gemeente.

Voedselbos: Astrid Bijster

Doelstelling: Kraamkamer voor de biodiversiteit in de omgeving en kennisoverdracht over natuur en duurzaamheid.

De Voedselboswerkgroep is in heel 2021 erg actief geweest. Gedurende veel werkdagen werden de lijnen van het Voedselbos uitgezet en eerst bomen geplant, vervolgens struiken en allerlei groenten, kruiden, bloemenmengsels en aardbeien en frambozen. Een groot deel van de zaadmengsels, groenten, kruiden en aardbeien was geschonken door bedrijven. Diverse IVN-vrijwilligers hebben geholpen met alle aanplant. Daarnaast werd veelvuldig vergaderd via Zoom en in de zomer weer in het Streekbos Paviljoen.

Na het planten waren er weer diverse werkdagen om het terrein te onderhouden. De door ABZ Seeds aan ons geschonken ruw terrein maaier "Aardbezie" heeft vele uren graspaden gemaaid. In het najaar is door het Recreatieschap gemaaid. Het maaisel is met tussenpozen op stapels bijengeharkt en deels gebruikt om de bomen te mulchen. Het Voedselbos is volgens een uitgewerkt plan aangelegd in overeenstemming met het Recreatieschap en Staatsbosbeheer. Het Clusiuscollege heeft met een aantal leerlingen hoog en laaggebieden aangelegd voor we de bomen geplant hebben. Leerlingen van het Martinuscollege hebben tafels en banken gemaakt. In december is het Recreatieschap bezig met het aanleggen van een verhard pad door het Voedselbos, zodat het Voedselbos voor iedereen beter toegankelijk wordt.

Educatie: Vanaf juli tot en met oktober zijn diverse rondleidingen aan publiek, specifieke groepen en aan een school gegeven. In augustus was er een rondleiding voor de Vrienden van het Voedselbos. In het najaar is nog een presentatie aan Innerwheel gegeven.

Alle sponsors en vrijwilligers van het Voedselbos de Haling zijn Vrienden van het Voedselbos. Vier keer per jaar verschijnt een nieuwsbrief. Naast de rondleiding voor de Vrienden zal er nog een activiteit in de winter plaatsvinden.

De samenwerking met het Recreatieschap verloopt goed. Er wordt gewerkt aan een overeenkomst.

Tijdens de eerste zomer viel er al veel te oogsten in het Voedselbos en het was werkelijk prachtig om te zien. De biodiversiteit is enorm en zal nog meer groeien. De oogst zal ieder jaar groeien, waardoor meer mensen ervan kunnen genieten. IVN kan meer workshops, rondleidingen en andere activiteiten organiseren.

Werkgroep Duurzaamheid

Deze werkgroep heeft inmiddels een afsplitsing ondergaan in de werkgroep Voedselbos.

Doelstelling: integratie van duurzaam handelen in alle activiteiten van IVN.

Organiseren van duurzame stads- en natuurwandelingen.

Heeft in 2021 geen activiteiten ontplooid.

Fluisterboot/vaarexcursies: Han Oranje

Doelstelling: Landschaps- en Natuurbeleving vanaf het water.

Organiseren van vaarexcursies en bijdragen aan de uitvoering van het scholenwerk.,

Het afgelopen jaar 2021 was ook weer een jaar met minder activiteiten dan normaal. De reden daarvan is natuurlijk overduidelijk. Evengoed hebben we de fluisterboot toch nog 17 keer kunnen inzetten bij diverse excursies. Vanwege de 1,5 meter maatregel moesten we het aantal opvarenden per excursie reduceren tot 8 volwassenen per keer in plaats van de 24 opvarenden die we normaal gesproken mee zouden kunnen nemen. De zondagmiddag excursies van 13.30 tot 14.30 en van 15.00 tot 16.00 waren redelijk succesvol. De opkomst was natuurlijk sterk afhankelijk van de weersomstandigheden, maar die waren over het algemeen goed tijdens die excursies. Het Sint Nicolaas Verpleeghuis heeft ook weer 2 keer gebruik gemaakt van een tochtje met de boot.

Dit jaar is er slechts 1 keer gevaren voor een schoolexcursie.

Verder is de boot nog ingezet voor particuliere boekingen en vaartochtjes als promotie tochtjes door IVN afdelingen/werkgroepen.

Het afgelopen jaar is toch ook wel gebleken dat we wat krap in de gidsen en schippers zitten.

IJsvogelwerkgroep/Oeverzwaluw: Douwe Greydanus

Doelstelling: stimuleren van de ijsvogel- en oeverzwaluwpopulatie in West-Friesland.

Creëren van geschikte nestlocaties, monitoring van de populatie en het broedsucces.

Onderhouden van de oeverzwaluwwand.

Verslag staat het in het voorjaarsnummer 2022 van de Alchemilla

Knotten: Rob Rijswijk

Doelstelling: Landschapsbehoud

De knotgroep is actief van november t/m eind maart, In die periode worden door ca 20 vrijwilligers op ca 30 adressen bomen geknot die karakteristiek zijn in het landschap.

Nieuwe vrijwilligers zijn welkom.

De eerste maanden van 2021 hebben we door de Corona beperkingen maar op een 3-tal locaties kunnen knotten, waar in totaal 125 wilgen stonden met een gemiddelde bezetting van 12 tot 13 personen.

De laatste periode van het jaar (half november tot eind december) hebben we gelukkig weer veel knotwerk kunnen verrichten en dat heeft ons goed gedaan!

De totale vrijwilligersgroep bestaat nog steeds uit ca 23 personen met 6 dames, waarvan zich inmiddels 2 hebben afgemeld wegens andere prioriteiten.

Twee nieuwe IVN leden hebben zich in de loop van dit jaar aangemeld.

PR, Publieksactiviteiten/arrangementen: Linda Smit – Toos Brink

Doelstelling: Natuureducatie en beleving voor een breed publiek.

Door de coronamaatregelen zijn er een beperkt aantal publieksactiviteiten georganiseerd waarvan de 1e activiteiten pas op 12 en 13 juni, (de landelijke slootjes dagen) waren. Er werd gewerkt met een tijdslot waarop ingeschreven kon worden. Sommige activiteiten waren uitsluitend bestemd voor leden van het IVN en het KNVV. Gelukkig kon de fluisterboot in de zomer een aantal keren uitvaren. Het aantal deelnemers aan de excursies was gebonden aan een maximaal aantal deelnemers i.v.m. de 1.5m maatregel. We merkten echter dat er bij alle activiteiten minder deelnemers zich aanmelden dan bij soortgelijke excursies in voorgaande jaren. Met uitzondering de excursies in het voedselbos.

Omdat veel mensen minder contant geld op zak hebben is in 2021 het betalen via een

betaalverzoek (QR-verzoek) geïmplementeerd. Tijdens excursies is dit nog niet gebruikt maar in het Streekbos paviljoen werkt het goed.

Het bezoekerscentrum is pas weer geopend toen ook het restaurant IJgenweis weer geopend was. De bezoekersaantallen zijn echter heel wisselend. Gelukkig hebben we een trouw team van gastvrouwen (maar er kunnen er nog meer bij!)

Dit jaar zijn er geen folders bijgedrukt, er is minder belangstelling voor, mede door beperkingen van activiteiten door Coronamaatregelen.

De Kabouterpadroute wordt goed bewandeld. We zijn blij met de samenwerking met de cafetaria van IJgenweis, die voor ons de route verkoopt als wij niet open zijn. Vanuit de gemeenten Enkhuizen, Medemblik en Koggenland is door het jongerenwerk ons advies gevraagd over het realiseren van kabouter/beweegpaden in deze drie gemeenten. Het IVN kan t.z.t. meeliften op de publiciteit vanuit het jongerenwerk.

De nieuwsbrief wordt aan het eind van de maand verzonden met berichten van het bestuur, wetenswaardigheden en de activiteiten. De verzending gebeurt vanuit het programma van de ledenadministratie en bereikt en wordt aan 278 emailadressen verzonden. Gemiddeld wordt deze mailing door 165 leden geopend. Helaas is van een aantal leden geen emailadres bekend.

Scholenwerk: Elly Hoogendoorn

Doelstelling: Schoolkinderen de natuur laten beleven.

Aanbieden van lesprogramma's voor het basis- en voortgezet onderwijs in West-Friesland.

De lessen worden gegeven op de scholen maar ook in de vorm van excursies en lessen op een IVN-locatie. Jaarlijks wordt het lesprogramma geëvalueerd en zo nodig aangepast. De lessen worden gegeven door een vaste groep gediplomeerde natuurgidsen. De scholenwerkgroep werkt samen met de 2 andere NME-centra in West-Friesland.

Het was het afgelopen jaar erg stil met de scholen. In de eerste periode hebben we nog een paar excursies kunnen doen maar vanaf november 2020 zijn we gestopt.

Gelukkig gingen dit jaar de scholen weer open in het voorjaar. Na de poster van NME, verstuurd voor de grote zomervakantie 2020, vanuit NME werd er weer volop geboekt.

Vooraf veel excursies voor de onderbouw, met name, kleuters die herfst in het Streekbos komen beleven.

Voor het begin van het schooljaar hebben we alle excursies gelukkig kunnen inplannen met het kleine aantal gidsen dat we hebben.

Eind september 2021 kwamen er in korte tijd nog meer aanvragen binnen. (dijkgemeente, crea natuur en nog 8 herfst-excursies in het Streekbos.) Daar kwam de afzegging van een van de gidsen nog bij. Siep stond ingepland voor 4 excursies maar na een ongelukkige val, heeft hij helaas toch moeten afzeggen. Met dank aan Ineke en Henk zijn ook deze plaatsen weer ingevuld.

Totaal aantal aangevraagde IVN excursies najaar 2021 van augustus tm december: 20 excursies.

Totaal aantal leerlingen 476. Het aantal aangevraagde excursies voor de eerste helft van 2022: tot nu toe 28 excursies.

Daarbij komen nog aanvragen voor leskisten met of zonder les. Er zijn al een aantal scholen die samen met IVN een soort "excursie op maat" willen boeken. In de vorm van een schoolreisje krijgen ze een soort circuit aangeboden. Daar maken we een aparte offerte voor.

Natuurkoffer: Ria de Graaf

Doelstelling: natuurbeleving voor mensen met een beperking, voornamelijk in verzorgings- en verpleeghuizen

De bedoeling is om gemiddeld éénmaal per maand een groep cliënten in een zorginstelling te bezoeken. Dat hebben wij dit jaar niet kunnen bereiken i.v.m. de Corona. We laten cliënten de natuur van buiten beleven door middel van het prikkelen der zintuigen. Wij hopen in de toekomst de verzorgingshuizen die onder Wilgaerden vallen ook nog eens te bereiken.

Vleermuizen: Huub Veldhuijzen

Doelstelling: Door het geven van voorlichting en educatie willen wij de kennis over vleermuizen vergroten en helpen bij de bescherming van deze bijzondere zoogdieren.

Door elke maand te tellen krijgen we een goed beeld van het verloop door het jaar heen. Afgelopen jaar was het een relatief koud en nat voorjaar, de aantallen in het voorjaar waren voor het eerst lager dan het jaar ervoor, maar waarschijnlijk langstrekkend over een langere periode. Er waren half mei nog veel vleermuizen aanwezig.

De vleermuiskasten zijn dit jaar weer schoongemaakt en gerepareerd. Opmerkelijk is dat alle 41 kasten door het jaar heen wel eens bezet zijn geweest. Het grootste aantal was 9 vleermuizen in een kast. Heel bijzonder was de eerste waarneming van een laatvlieger in een van de platte kasten.

We hebben meegedaan aan landelijke acties zoals Nacht van de Nacht en Nacht van de Vleermuis. In het Egboetje zijn in het afgelopen jaar 3 vleermuisexcursies georganiseerd. Er blijkt steeds veel animo voor te zijn voor deze excursies, door COVID-19 konden er niet meer activiteiten worden georganiseerd.

Weidevogelwerkgroep: Geert Pietersen

Doelstelling: legselbescherming van weidevogels in West-Friesland.

De werkgroep is actief van maart tot eind juni. In deze periode worden bij ca 60 boeren op ca 900 ha de nesten van weidevogels beschermd door ze te markeren. De nesten worden ook gemonitord en de resultaten hiervan worden gepubliceerd.

En weer een apart voorjaar.

Januari was zacht en vrij nat. De kieviten en scholeksters bleven in Nederland.

Februari joeg ze naar het zuiden met sneeuwstormen en vorst, maar eindigde met zacht weer. Maart was wisselvallig, april en mei koud, met veel neerslag.

Als gevolg van de lage temperatuur en veel neerslag groeide het gras traag, en werd er later gemaaid, ook op bouwland bleef de grond zacht. Dit was gunstig voor de foerageermogelijkheden van zowel de volwassen als jonge vogels.

Hoewel wij niet bijhouden hoe het de pullen vergaat, bleek uit landelijk onderzoek, dat er dit jaar meer pullen zijn groot geworden dan in voorgaande jaren.

In Boerenlandvogelnieuws nr 84 stond een mooie bijdrage over het werk dat onze vrijwilligers Wim Staal en Piet van Baar verrichten om de weidevogels te beschermen.

Ook dit jaar hadden we met coronarichtlijnen te maken. Gelukkig hebben die niet veel invloed gehad op het aantal beschermde nesten. Dat was met 504 gevonden nesten 10% minder dan vorig jaar.

Ook dit jaar hebben de vrijwilligers weer zelf hun gegevens ingevoerd in de database, en mooi op tijd. Een compliment waard.

2021 was eigenlijk een ouderwets jaar voor de weidevogels. Koel en nat, wat gunstig is voor de foerageermogelijkheden.

Aantal kievit- en gruttonesten wat lager. Daling van scholekster- en tureluur nesten voornamelijk reden van de 10% daling van gevonden nesten.